

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Felolvasó szerkesztő:
Bíró Pal.

Főmunkatárs:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 5 frt, félévre 2.50. negyedévre 1.25
Egyes szám ára 5 kr.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Hazafiak és kozmopoliták.

Irtá: *Palágyi Lajos.*

II.

Természetes és lélekemelő jelenség, hogy a hol valamely halhatatlan nagy szellem egy nép soraiból kiemelkedik: a nép követi őt, mesteresnek vallja, eszméit magáévá teszi. Vagy tán azt akarják, hogy a kevésbé értelmesek, kevésbé lángelűek ne kövessék a mestereket?

De ha akarnók is azt, sohasem érhetők el, mert ez hadüzenet lenne az emberi kiválóság ellen. S a hol egy kiváló ember föllep, ott az erősebb szellemnek a gyöngébb szellemre való hatása folytán — ez örök természeti törvény következtében — kisebb nagyobb iskolák, csoportok és táborok keletkeznek. Minél nagyobb valamely vezérlő szellem, annál nagyobb tábor követi őt s amily minőségűek a vezérlő szellem képességei, oly irányban művelődnek ki táborának tagjai. A hitalapító bölcselmi szellem hívei szellemi irányban nevelődnek, s szellemi hadsereget képeznek. A közgazdasági szellem közzéadás híveket szerez magának. A kiváló hős lelkes katonai sereget nevel magának.

Ezt az örök törvényt megváltoztatni nem lehet, mert ha megváltoztatnók, az emberi kiválóság irtanók ki. Ezt pedig nem lehet kiirtani, mert nem tőlünk függ, hogy kiváló ember születessen-e.

A legnagyobb emberek alapítják meg a nemzeteket. Minden igazi nagy ember nemzet-alapítónak. Első sorban legközelebb állói, övéi, tanítványai követték, majd szélesebb és szélesebb körök csatlakoztak hozzá. Ha lángelméjének irányja alkalmas volt arra, hogy egész népet hatalmassá, gazdaggá, uralkodóvá tegye: népe vezérévé lőn. Egyéniségének bélyegét rányomta nemzetére. A világtörténelemben mindig akkor tűnt föl egy nemzet, midőn annak nagy fia, nagy vezére akadt.

De más alakulatokat is mutat fel a történelem. Voltak bölcsészek, tudósok, isteni szellemek, kiknek hatása kisebb volt saját népük közt, de annál nagyobb más népek soraiban. Ezek kihatoltak más fajok közé és sajátos új nemzet-alakulatokat hoztak létre. Táborokat, melyek nem egy fajbeli, nem egy vérbeli nép soraiból képződtek, hanem oly táborokat, melyekbe a hasonló gondolkodás, hasonló hitvallás vitte az embereket. Az ily irányú nagy mestereknek sikerült számos népből egy — hitben egygyé forrott — népet alkotniok, de a világ minden népét ezek sem egyesíthették soha s a melyeket egyesítették is, azo-

kat is lazább kötelékek fűzték egymáshoz, mert a vérbeli rokonság köteléke hiányzott.

Merültek fel oly vezérek is, a kik vakmerők voltak a többi néppel való minden közösséget megtagadva, a saját népük egyedüli létjogát hirdetni, s minden többi népet halálra ítélni. Ezek irtó hadjáratokat folytattak más népek ellen s mint Dzsingis Khanok zúgtak el a történelemben. Mert az ő fajtájuk kizárólagos életjogát vallották, kihívták maguk ellen a föld bosszúálló szellemeit s a saját népük megsemmisülését idézték elő. Mert bünhődnie kell annak, a ki nép és nép közt oly ellentétet állít fel, hogy az egyik csak a másikkal elpusztítása árán éljen a világon. Valamint csalódnia kell annak is, a ki a természet egy másik törvényét tagadva, a népet legszentebb egyéni hajlamaiktól, szokásaiktól, szellemüktől megfosztani, egy kaptaszzerű világgözösségbe olvasztani akarja.

A nemzeti elv a legeszményibb s egyuttal a leggyakorlatibb elv is. De csak addig, a mig hű marad önmagához. — Mert az igazi nemzeti elvet úgy kell értelmezni, hogy a nemzet, amelyről szó van, nem azért él a világon, hogy a többi nemzetet kiirtsa, hanem azért, hogy a többi jó irányba vezesse. Valamint egy táborban nem arra van a vezér, hogy katonái holttestein ő diadalmaskodjék, úgy a nemzetek táborában nem azért él valamely vezérlő nemzet, hogy a többi kipusztítsa. S ki nem is pusztíthatja, mert — a hadseregek föl is szoktak ám lázadni.

Ugyanaz a viszony, ami ember és ember közt van a magánéletben: áll fenn nemzet és nemzet közt is. A derék polgár a közjó érdekében fáradozik. Az igaz nemzet az emberiség legszentebb érdekeit szolgálja. Midőn önmagát tökéletesíti, teszi ezt azért, hogy példával szolgáljon a többi nemzetnek. S amit a maga javára kivív, közzéjára lesz az egész emberiségnek.

Ahol nemzet nem így fogja fel hivását, nem tekinti magát az igaz emberiség képviselőjének, ott megromlott a nemzet, vagy még meg sem alakult igazában.

Ma, fájdalom, két szerencsétlen végletes elv — ugyan egy korhadtt fának két satnya ága — árnyalja be a világot. Az egyik az összememberiség zsarnoki rémuralmával akarja az egyes nemzetek legszentebb egyéni hajlamait és képességeit eltiporni, a másik pedig az örületes fajgyűlölet rémuralmával akarja a többi népek létjogát elvitatni.

Egymáshoz méltó elvek ezek.

A kivándorlás veszedelme.

Sátoralja-Ujhely, október 27.

A felvidéki népben csak nem akar megszűnni az Amerika felé való törekvés. Mindig akad a vidéken egy-két példa gyanánt szolgáló egyén, ki nagyobb vagyon hozott haza Amérikából és ezeket megirigyelve ezer meg ezer indul utra abban a reményben, hogy ők is két-három év elteltével hazajöve, a fél falu telkét megvehetik.

Pedig milyen tévedés ez a népnél, azt csak azt tudhatja, a ki tapasztalta, azt a meggazdagodást, mely szerint ezer közt egy csakugyan meggazdagodott.

Acaknak egyesek, kik Amérikába kijutva maguk mellé csoportosítanak egy csomó gyáva tudatlan embert. Ez aztán mintegy előjárója, számadója és pénzbeszedője a csoportnak. Az ilyen a gyárosnál vagy más munkaadónál felszedi minden este, vagy minden vasárnap az egész csoport fisétését és titokban megdézsmálja minden alajára tartozó munkás fizetését. A gyáva klienci őt barátjuknak, földijüknek ismerik és így meghissznek neki. Ilyenformán azt az összes demogog minden hóban megtakarít 50—60, sőt 100 talért és csak így lehetséges, hogy 2—3 év alatt 5—6 ezer frotot hoz haza egy élelme-sőbb hazafitárs.

Különbön jőzön észszel is megérthető, hogy csupa napszám-munkából lehetetlen 2—3 év alatt ezreszekeret takarítani, még ha megégszser oly jól megy a munka, mert ott is csak élni kell, már pedig az ott most fizetett 1—2 tallér napszamból, vagy átlagos vállalt munkával megkeresett 2 tallér napi keresményből nem lehet két-három év alatt ezreszekeret megtakarítani, de hát nem is minden ember bír még 2 tallért keresni és leginkább 1 tallér körül forog a napi keresmény, lehet-e tehát ebből 2—3 év alatt 3—4 ezer frotot takarítani? Ugy-e bár, nem. Sok helyről azonban most is készül ki a falu fele, még jobb médu gaztlák is, persze arra a csábra, hogy oda valamikor hazaérkezett egy boldog hazafi, ki a küldött pénzekebl már több hold földet is összeszevasároltatott. Hogy hol vette ott a pénzt, azt csak ő tudja.

Az azonban, hogy sok ember eladja szekereit, lovát, elmegy Amérikába, ott van egy évig és még hazulról kell neki kölcsön utján szerzett költségevalot küldeni, az Amérikába törekvők nem nézik. — Ők csak a boldogokat látják.

Pedig mennyi embert tett Amérika tönkre!

Voltak idők, midőn mégis csak szerzhettek valamit a paraszt munkásnép, de ezt a jó időket úgy emesztették fel a rossz idők, mint a Faraó hét sovány tehene hét kövér tehentét felemészettette, vagy, miképen a hét kövér esztendő nem birta eltartani a hét sovány esztendőt. Ezt kellene megmagyarázni a népnek, nem pedig utleveleket közvetíteni neki.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

≧ **A vizsgálat.** *Illésházi* Endre mádi jegyző elleni vizsgálat folytatása után a főszolgabíró felhívatta a városháza előtt álló feleket, hogy a kiknek előadni való panasz van, az jelentkezzen a hivatalban, hol Dr. *Szekely* Albert sátoralja-ujhelyi ügyvéd neveiket fel fogja jegyezni és a kitűzendő tárgyalásról a feleket értesíteni fogja.

Erre 40 új panaszos jelentkezett, kik

közül 20-at a főszolgabíró e hó 30-ikára Szerencsre idézett be panaszátételre.

Midőn panaszosok azt megtudták, hogy nekik Szerencsre fog kelleni panaszra menni, felkérték *Zimmerman* Zsigmond tekintélyes mádi földbirto-kost, vezessen egy deputációt a főszolgabíró elé, s kérje meg őt, hogy legyen tekintettel arra, miszerint 40 panaszos nem mehet be saját költségén Szerencsre, nem töltheti el az egész napot, aztán többen öregek és betegek, kik be nem mehetnének. Erre *Zimmermann* elvállalta a deputáció vezetését és indokolt beszéd kíséretében kérte meg a főszolgabíró, hogy teljesítse a nép kívánságát, s tűzze ki a további vizsgálati határidőket Madra. A főszolgabíró kijelentette, hogy bár óriási sok a dolga és szolgabírái szabadságon vannak s így nagy megerőltetésébe s idővesztésébe kerül, de a közügy érdekében teljesíti a küldöttség kívánságát.

Ilyképen tehát a vizsgálat folytatása e hó 30-án Madón lesz.

Mint halljuk, *általános csodálkozást* kell, hogy annyi panasz után dacára annak, hogy az alispáni rendelet e tekintetben a legszigorubb utasítást tartalmazza, s a *jegyző állásától még ma sincs feljűggesztve.*

Mihelyst alkalmunk lesz a vizsgálati iratokba betekinteni, vissza fogunk térni arra, vajjon helyes-e kíméletet gyakorolni ott, a hol a nép érdeke az ellenkezőjét kívánja.

Az is hírlik, hogy a panaszlott jegyző 6 heti szabadságot akar kérni. Ezt nem hisszük, mert csak igen magas méltóságokat szoktak egy időre szabadsággolni, mielőtt állásuktól *elmenesztenék!*

≧ **Községi segélyalapok.** Az új munkástörvény értelmében minden községben munkás-segélyalapot kell szervezni, a melynek az a rendeltetése, hogy abból az önhibáján kívül megszorult gazdasági munkás a visszafizetés kötelezettségével, de mindig kamatmentesen, segítséget nyerhessen. Mivel a szegény napszám emberre nagy jelentősége van ennek az intézménynek, a melynek révén ő télviz idején — a mikor keresete nincsen, minden kamat kezves váltól nélküli kenyérré válót kaphat, — a földművelésügyi miniszter sulyt helyez arra, hogy a munkástörvénynek ez a rendelkezése mindenütt mielőbb megvalósíttassék.

≧ **Szegénységi bizonyítványok kiállítása.** A belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben reámutat arra, hogy a szegénységi és vagyontalansági bizonyítványok kiállítása és hitelesítése körül a hatóságok nélkülözök a megkívánató körülmények és alapossgat. Fölhívja tehát a törvényhatóságokat, hogy szigoruan utasítsa az illető hivatalnokokat, hogy a szegénységi bizonylatról folyamodók vagyón és kereseti viszonyairól pontos és megbízható tudakozódás után szerzenek meggyőződést, hogy így a vizsziadéseket lehetőleg meggátolják. Elismerjük, hogy a rendelet üdvös célt öhajt, megvalósítani ott, hol arra szükség van, nálunk azonban nincs.

≧ **A falóvil.** A poézis igen szép dolgot és az emberek módfelett szeretik azokat a verseket, a melyek az öszről és holmi hervadó falevelekről zengenek igen bus hangon. Az tehát kétségtelen, hogy a lehelut, az elsárgult falevelekből, melyeket az ösz szél sodor, van bizonyos mértékű poézis. Azonban, hogy ilyen elsárgult falevelekkel úgy tell van nálunk a fűtete, az már nem poézis, hanem piszok. Igazán ideje volna, ha azok a bizonyos illetékes körök több gondot fordítanának az utcák tisztántartására, mert elvégre is az alanyi köl-

tészetet szeretheti az ember, de amelyet ne feledkezzünk meg — polgártársaink kényelme szempontjából — a tisztaságról sem.

HIREK.

Stefánia.

Sátoralja-Ujhely, október 27.

Ezelőtt két esztendővel is milyen szerető becézgetéssel, szinte ujjongva írta ezt a nevet. A mi drága főhercegnőnk, a felejtetetlen magyar királyfi szeretet ifjú özvegye egy nagy betegség után tal volt a veszélyen: a magyarok Istene meghallgatta egy ország főmáját és ugyiszólván a halál torkából visszaadta őt nekünk, hogy örvendjünk viruló ifjúságának, nemes szívjóságának és irántunk való meleg szeretetének. Talán még a végzetet is meghatotta az a rajongó szeretet, a melylyel rajta csüggyünk, nem merte őt a szívünkől leszakítani...

Ugy van megírva a végzet könyvében, hogy Stefánia, a magyar királyfi fiatal özvegye, magyar asszony legyen mindhalálig...

Első házassága is szerelmi házasság vala, a mostanit is a szerelem legzsebbe kötelei fűzik össze. Mindnyájunk dédelgetett kedvence, Rudolf királyfi, megszerette a belga király szépséges ifjú leányát, s minden politikai érdek kizárásával szerelemből vette társul, hogy majdan osztozzék vele Szent István trónján.

De a sors kegyetlen kézevel közibe vágott ennek a boldogságnak. Az országon, mint a villám, mint egy nyílalás futott és cikázott végig egy rettenetes gyász: meghalt a királyfi, Magyarország feltét büszkesége. — És gyászba borult minden a mosolygó, boldog szöke asszonyka körül. A viruló ifjúságának tavaszán bus özvegyesre jutott irigyelt királyleány, futva menekült a fény és pompa elől. Otthagytta Bécsot, ott Schönbrunn mézeshegyek tündér-birodalmát, Prágát, fiatal asszonykorának boldog emlékeit tanúját, s mint Magyarország gyászaborult nagyszonya, egy ideig ő is az utazásban kerestet enyhülést.

Majd a minden gyásznak egyetlen vigasztalójában: a munkában és jótékonykban kerestet gyógyulást és talált is. A legjobb polgárasszonyok is becsületre válnak az a munkásság, a mit Stefánia folytat. Apró, fejedelmi kacsói alól százzsámra kerülnek ki a dragábbnál dragább kézimunkák, melyek legkeresettebb árucikkei a jótékonybázároknak és a szegény emberek százanak nyomorát enyhíték. Még a divatot is felhasználta a jótékonykgyakorlásához. Jól tudja ugyanis hogy az egész monarchiában vezetőnek ismerik el az ő finom és előkelő ízlését, új ruháinak tehát mindig a legmahnyagoltabb iparágakat foglalkoztatta. Mikor aztán rajta láttak valamit, egyszerre olyan kapóssa lett az előbb még lenézett divateik is, hogy a boldog kereskedők, iparosok alig győztek eleget tenni a megrendeléseknék. Csoda e hát, ha minden körben ismerteték a népszerű trónörökösnek?

Am kiváló érzéke van a disztvált lelki királyi asszonyok a művészetek iránt is. Nemesak előkelő ízlésű amateur, de maga is talenatos művészlelek, szébbnél-szebb rajzokban, festményekben örökíti meg fogékony lelkének benyomásait, míg hangulatait a zene szavaira bizza. Sőt élénken érdeklődik az irodalom iránt is, a minék legnépszerűbb tanuljelt akkor adta, mikor a trónörökös halála után maga vállalta el az Osztrák Magyar Monarchia írásban és képbene című nagy vállalat elsőlégsé s szorgalmasan eljár a szerkesztő-bizottság üléseire is. Azok az írók, akiknek ilyen alkalmuk szerencséjük volt a fenséges asszonnyal érintkezhetni, mindig nagy elismeréssel beszéltek Stefánia költői elküetéről és a magyar géniusz iránt való tiszteléről.

De hogy mily tisztá, ideális és fenséges vonalom hatja át nemes lényét a magyar iránt, legfénesebben az új házassága hirdeti. Mikor már abban a

sok-sok áldásos jótékonykban lelke enyhülést talált és a végigjárt özvegyi kalvária után felejtetetlen emlékü férjének jószágos szelleme és minden égi sugallat megnyitja előtte a földi boldogság kapuit, akkor egy magyar fiú iránt gyullad szereleme, egy magyar magánész lesz, a fiatal Lónyay Elemér gróffal esküszik örök hűséget.

Örök hűséget vele és örök szeretet velünk az ő magyarjaival. — Ez a frigy nemesak házassági frigy, hanem egy egész országnak boldog frigykötése az ő imádott nagyszonyyával, aki mert — a végzet kormányzása szerint — nem lehetett magyar király, lett magyar grófnő.

Mi pedig zempléniek abban a nagy földi boldogságban részesültünk, hogy ezt a »királyi fenségek« zempléni gróf hozza ide nekünk, hogy az alatt a rövid idő alatt, amelyet itt tölt közelünkben Olaszban, körülvehessük őt szeretetünk teljes meglevével...

Ebben a történeti nevezetességu vármegyében ismét nevezetessé vált egy kis község.

— B.-Olaszi egy perc. Így szolt eddig a személyvonat kalauza és minden különösebb érdeklődés nélkül utazunk át a kis olaszii állomáson.

Milyen áhítattal és szeretettel teli rajongással fogjuk ezental várni az olaszii kis állomáskát, hogy elnézhessünk a vasuti töltésről a Stefánia szobáinak fényes üveglakaira...

Már nem lesz soká menyasszony Stefánia főhercegnő, november 23-án vezeti őt oltárhoz Lónyay Elemér olaszii grófia. A házasság Londonban fog megtörténni, a hol Deym gróf osztrák-magyar nagykövet fogja polgári házasság szerint öket összeházi.

Stefánia leánya, Erzsébet főhercegnő az udvarnál marad.

Az özvegy trónörökösne, házassága előtt ünnepelesen nyilatkozatot tesz, amelyben lemond rangjáról és a Rudolf trónörökös utján őt megillető vagyoni igényeitől. — De Lónyay grófné azért megtartja a »királyi fenség« címét, a mely egyébként őt mint a belga király leányát, személyesen is megilleti.

Érdekes, hogy Stefánia csak királyi apóságot kért engedélyt a házasságra, atyjához a belga királyhoz nem fordult ilyen kérréssel. Apa és leánya között Kóburg Lujza esete óta nagyon meghidegült a viszony.

Stefánia udvartartását a legközelebbi napokban feloszlatják. Az udvartartás költségeire Stefánia évente 420,000 forint kapott, de házassága után ez az összeg 100,000 fira száll alá. Ennyit kap az uralkodóház pénzárthatól. Kap ezenfelül évente 40,000 forint, ez a kamatja az egy millió forintnyi hozományának, melyet Rudolf trónörökösrel való házassághoz kapott. Lónyay gróf birtokai 40,000 forint jövedelmeznek évente. Az új házaspárnak tehát 180,000 frt évi üvedelme lesz.

— **Személyi hir.** gróf Lónyay Elemér, Stefánia főhercegnő jegyese tegnapelőtt városunkban időzött. A fiatal gróf most az olaszii kastély berendezése körül van elfoglalva.

— **Mailáth József gróf a királynál.** Mailáth Józsefet, a perbenyiki gróftot e hó 26-án csütörtökön a budai királyi palotában ő felsége kihallgatáson fogadta.

— **Eljegyzés.** Garda Dezső debreczeni mérnök eljegyezte Tomcsányi Márton kir. törvényészki irodafőnök kedves leányát: Gizellát.

— **Kinevezés.** A hivatalos lap jelenti, hogy a belügyminiszter dr. Földi Miklós segédorvos helyettesé nevezte ki a kassai 20-ik számú helyőrségi kórházhoz.

— **Házasság.** Schönfeld Henrik tolelvasi borkereskedő, jövő hó 5-én esküszik örök hűséget Friedmann Sándor nyiregházi kereskedő leányának: Etelkának.

— **Főispánvátozás Sárosmegyében.** A Pester Lloyd írja: Szinyey-Merse Istvan, sárosmegye főispánja tudvalevően már régebben adta lemondókérvényét a belügyminiszterium vezetősevel megbízott miniszterelnöknek. Mint értesülünk, felmentése legközelebb meg-

történi. Utódjáról még nem határoztak. A szabadalvi párti képviselő körében egy hallani, hogy talán gróf Csáky Lászlót, Ugoesavármegye mostani főispánját fogják sárosi főispánnak kinevezni.

— **A Bodrogközi Tisza-szabályozó Társulat** e hó 18-án választmányi és 24-én közgyűlést tartott. Gróf Mailáth József elnök emlékbészéket mondott báró Vécsey Sándor, volt választmányi tag felett; Mezőner Gyula indítványára a remek beszéd egész terjedelmében jegyzőkönyvbe fog vétetni s hírlapilag közölni. Bejelentette továbbá elnök, hogy Kun Frigyes választmányi tagot és Révy Géza Viktor társulati igazgató-főmérnököt a király, magyar nemesség adományozásával tüntette ki.

Megállapította a közgyűlés véglegesen az alap és szolgálati szabályokat, az 1900-ik évi költségvetést és pedig a szükségletet 555,286 frt 64 krban, a fedezetet pedig 527,880 frt 95 krban állapította meg s a hiány fedezéséről is gondoskodott; bevehetetlen hátrálékok címén ismét majdnem 7000 frtot hozott törlésbe. Tudomásul szolt továbbá, hogy a legutóbbi években tett befektetések pótlíquidációja iránti előmunkálatok nagyrészt be vannak fejezve. A király-helmeczi és agárdi mellékesatornák tervezetei egy bizottságnak adattak ki a közérdekűség konstátálása végett. A Bodrog és Latorca folyók javítása céljából már a jövő tavaszon 3 átmetés lesz kideszt s ezen felül a Bodrog folyó vízlevezető képességének javítására befolyással lesz azon régi malomgát eltávolítása is, melyet Ardónál megkezdettek.

— **Agarászverseny.** Gálszécs vidékén, az évenként megtartani szokott agarászverseny e hó 26-án kezdődött. A verseny iránt nagy az érdeklődés, mintegy 40 résztvevő jelentkezett, a kik agaráikkal Párnó és T.-Terebesen vannak. A verseny rendezője a nagymihályi kerület országgyűlési képviselője Andrassy Géza gróf, ki egyszerűsített elnöke az agarász egyesületnek.

— **A hírlapirodalom köréből.** A Fővárosi Lapok szerkesztését e héten, mint értesülünk, Thury Zoltán, a kitünő író és hírneves dramáiról vette át. A lap főmunkátára Mohár Ferenc, a Budapesti Napló belső dolgozótsára, segédszerkesztője pedig Erényi Nándor, a fiatalabb írói gárda jeles erői, mindhármán lapunk munkatársai.

— **A homonnai közkórház** ujonnan épült sebészeti pavillonjának felszentelése és megnyitó ünnepege a mult vasárnap, e hó 22-én ment végebe a közönség élénk részvétele mellett. Dél-élt 11 órakor a fellobogózt kórház egyik, erre az alkalomra berendezett kórtermében ült össze a kórházi választmány, mintegy 200-ra tehető közönség jelenlétében, diszgyűlésre. — Lukovits Géza választmányi alelnök alkalmi beszéddel nyitotta meg a gyűlést, melyben kiemelte egy a választmány elnöke, Andrassy Aladar gróf érdemeit, mint a homonnai közönség nemes áldozatkészéget, mely lehetővé tette az irlgalmasság ez új hajlékának létesülését.

— Utána Matolay Károly dr., a kórház igazgató-főorvosa ismertette a betegápolás és kórházügy keletkezését általában s különösen pontos és részletes adatok alapján elmondotta a homonnai, előbb járási magán- s most közkórház történetét 1856-tól kezdve napjainkig, mely felolvasását a választmány, Haraszthy Miklós vál. tag indítványára, mihielyt a kórház pénzügyonai azt megfogják engedni, kinyomatni s egy a kórház céljára adakozók, mint általában az érdeklődő nagy közönség körében elterjeszténi határozta. — Ezután Szurkay Agost apát-plébános telzenlente az új épület helyiségeit és Issten áldását kérte a kórház további működésére. — Este a nagyvendégül termében fényesen sikerült táncmulatság volt, a számóra kezdetén pedig tréfas sorsjáték, mely élénk derültséget kel-

tett. — Említésre méltó, hogy Zemplénvármegye orvosai — holott pedig mindnyájan meg voltak hiva — az egy Widder Mark. dr. nagymihályi járásorvos kivételével nemesak távolmaradással tüntek ki, de még életjeit sem adtak magukról.

Ez ünnepege és táncmulatság alkalmával a következő adományok és felírlizetések folytak be: Széchényyi Imréné grófné öngyémeltósága (Ormező), Rónay Albert (A.-Hrabóc) 10 — 10 frtot, — Matolay Károly dr., Neumann Ignac 5 — 5 forintot, — Kovaliczky Elek dr., Lukovits Géza 4 — 4 forintot, — Persenszky Lajos, Hossza Gyula, Póányi Dezső, Szántó Mihály, Dezső Sándor 3 — 3 frtot, — Moskovics Ervin dr., Toronszky Elek dr., Izralovics Nathán, Löwy Mayer, Haraszthy Miklós, Horngut Mór, Lutz János, Szkurkay Agost, Berkovics Herman, Stern Mór, Lék Károly, Doby Antal id., Halasi Pál (Mező-Laborcz) 2 — 2 frtot, Rigán Mihály, Oláh István dr., Bellon Sándor, Kováts József, Papp Károly, Vojnár Béla, Widder Mark dr., Friedmann Mihály, Grünwald Ignác dr., Édes Gyula, Friedmann Samu, Kubik Nándor, Szerkerák János dr., Friedmann Izidor, Erdei Mór, Speiser Márk, Speiser Izidor, Mittelman Dávid, Friedmann Márkus, Spira Lázár, Piantek János, Kecskovszky Antalné, Ligeti Albert dr., Grün Izrael, Herskovics Gerson, Vittinyó József, Spivics Simon és N. N. 1 — 1 frtot, — Kovaliczky Irén 70 krt, — Mendly Károly 50 krajcárt adományoztak.

— **Beszüntetett iskola.** A málcái izr. elemi iskola, melynek Málea vidékén a magyarosodás terén oly nagy érdemű voltak, be lett szüntetve. A hitközség nem bírta ugyanis az iskolát fenntartani, s miután a tanító megéllhetése sem volt biztosítva, az önként megvált állásától.

— **Martini Karola** a hírneves zongora-művész, ki Scholtz Herman szász királyi kamara művész gyermekeit oktatta és a drezdai kir. konzervatóriumban nyerte kiképzését, f. évi november hó 4-én kezdé meg a Szatmári zeneiskolájában oktatását.

— **A tanító egyesület gyűlése.** A zemplénvármegyei tanító egyesület Sátoralja-Ujhelyben a vármegyeház nagytermében e hó 26-án tartotta meg évi közgyűlését. A közgyűlésről szolt részletes tudósítást helyszüle miatt lapunk következő számában közöljük.

— **Nagy tüzvész.** Mint sztpkői tudósítók írja, — óriási tüzvész dühöngött ottan e hó 26-án csütörtökön. 60 ház és hozzátartozó leégett. A kár több mint 100,000 forint. A lakosság legnagyobb iségnek néz elébe. A sztpkőiak részére kéne jótékonycélu mulatságot rendezni, ez volna az igazi jótékonykosság.

— **Reformációi emlékűnnepe.** Október 31-én éppen 380 éve lesz annak a világraszóló eseménynek, hogy Luther Márton ágostonrendi barát a vittenbergi vártemplom ajtajára 95 téfelt függesztett ki, melyekben a többek között azt is kimondja, hogy a bűnt egyedül Isten és nem a pápa bocsáthatja meg. E tételek kifüggesztésének napja az egyházjavítás kiindulási pontja s e napot minden évben kegyelettel ünnepli meg a protétáns anyaszentegyház egyeteme.

— **Hosszu ősz lesz.** Ezt állítják azok a bizonyos öreg emberek régt tapasztalataik nyomán, de ezt következtetik a sokkal fiatalabbak is megfigyeléseik alapján. Egyebek közt e mellett bizonyít a gesztenyefa másodszi virágzása is. Ritkaságzásba megy, a mikor a kétszeri nyílásra kizárólagos szabadalommal bíró akácfaán kívül más is a virágzik kétszer, különösen pedig a vadgesztenyefa, és ez a körülmény — mint mondják — Falbnál is hitelesebb jövendőelője a tartós, napsgaras ősznek.

— **Mükedvelői előadás Szerencsen.** Jövő november hó 12-én Szerencsen a Nagyszálloda disztermében táncal egybekötött mükedvelői szini-előadást rendeznek, a mely alkalmával Tóth Ede remek népsziművét, a F a l u r o s s z á t adja elő egy jeles mükedvelői társaság. — Előadás után tánc lesz.

— **A Kassai Nemzeti Szövetség végdél.** A kassai nemzeti szövetségnek az iparosok és munkások számára tervezett felolvasásai élénk érdeklődést keltek a központban. Kresz János, mint a kassai nemzeti szövetség ügyvivő igazgatója Budapesten referálva arról a központnak, sikerült neki egy felolvasásra Bartos Andor dr. kereskedelmi miniszteri titkár, az Országos Nemzeti Szövetség egyik alelnöké is megnyerni. Bartos felolvasását december hó első felében fogja megtartani. A Kassai Nemzeti Szövetségnek reménye van ahhoz is, hogy Eötvös Károly országgyűlési képviselő is, ki az Országos Nemzeti Szövetségnek egyik buzgó elnöke, szintén elfjön Kassára egy felolvasást tartani.

— **Egy humánus katonai rendelet.** Schwitzer altábornagy, a temesvári hadtest hadtestparancsnoka, rendeletet küldött az összes csapattesteknek, szigoruan meghagyva, hogy:

1. az újoncok betanításánál csakis oly intelligens altszereket alkalmazzanak, a kiknek kellő emberismeretük van;

2. az újoncokkal mindenkor humanusnak kell bánni, s ez okból szigoruan megtiltja a pofozást és egyéb sértegetést;

3. a katonák nyelvismereteire különös tekintettel kell lenni.

Tisztelet a temesvári hadtestparancsnoknak, hogy ezt a rendeletet kiadta. A kötelességek, melyekről benne szól, régiék, de a szigor, melylyel kihirdeti őket, minden jó ember szívét és elméjét meghódító, nemes.

— **Letartóztatott kereskedő.** A kassai rendőrség e héten letartóztatta Asztergert Henrik nevű kereskedőt, ki azzal van vádolva, hogy hitelezőit becsapta. Asztergut ugyanis ez év elején *Gálszécsen* telepedett le és ott üzletet nyitott. Rövid idő alatt körülbelül 30000 friny adósságot csinált; ezután pedig hirtelen feloszlatta az üzletét — a nélkül, hogy erőtt hitelezőit értesítette volna — és Kassára tette át lakását. Spitzer Gedeon és társa budapesti cég csalás miatt emelt panaszt Asztergut ellen és ezért a rendőrség is letartóztatta. — Ma kísérték át az ügyészséghez.

— **A római zarándoklat elhalasztása.** A magyar liturgiái nyelv behozatala iránt megindult országos mozgalom, melyet a gör. szert. kat. magyarok országos bizottsága vett kezébe, folyó hó végére tervezte a zarándok utat Rómába. A zarándoklók vezetésére a gör. sz. kat. pápókat nyerték meg, a kiknek élén *Firczak* Gyula pápó állott volna, mint azt már jeleztük. Az indulás napja is el volt határozva, de az apostoli szentek információja alapján a pápókat a zarándoklat vezetéséről lemondtak s így a zarándoklat el is lett halasztva jövő évi február haváig. Addig ki fognak jelöltetni a zarándoklók közül azon férfiak, a kik az emlékiratot átadják és a zarándoklatot a pápa elé vezetni fogják. A zarándoklat elhalasztásával, a zarándoklat maga imponzánsabbá fog válni, a mennyiben, mint budapesti tudósítónk írja, addig is számban szerepelni fog a résztvevők serege, mert a jelentkezők január végéig meghosszabbították.

— **Tűz Sztrajnyában.** E hó 25-én délután két óraker Sztrajnyában tűz támadt, *Hospodár* János eszürje gyulladt ki és miután nagy szél volt, a tűz rohamosan kezdett terjedni s oly mérveket öltött, hogy hasznatlannak bizonyultak a mentési kísérletek. A lakosság minden erejét megfeszítette, hogy a tűz terjedését megakadályozzák, de hasztalan, egyszerre lángban állott 15 ház, egész délután égett s csak a szélesend beálltával lehetett a tüzet lokalizálni. A kár óriási, 30 lakóház, gazdasági épületek és tartozékaik mind a tűz martalékává estek, a Sztrajnyában székelő Pharao had pedig egészen hontalanná lett, pavilonjait, szám szerint kilenc, végképp eltűnt a föld színéről. A tűz oka, mint rendesen, ismeretlen, bár a tűzrendőri vizsgálat még foganatosítva nem lett. — A kár nagy részben biztosítás által megtérül.

— **Bilanovics István fűszer-kereskedésében egy jó házból való fiu tanuló felvételt.**

SZÍNHÁZ.

** **Magyar színművek.** *Bartók* Lajosnak a Nemzeti Színháznál tartott felolvasása, *Bartha* Miklósnak a Nemzeti Színházról írt vezércikke olyan hurkokat pengett, amelyekről Palagyiék Lapjában a *Felénk*-ben hallottunk már zengetni. Azokat az idegen ferecmenyeket csépelik széjjel, a melyek a Nemzeti Színház levegőjét dohosá, fülettedé teszik. Nem a becses munkátlal való feltétlen elzárkózást — a melyet az általános műveltség szempontjából támogatunk és felkarolunk kell, — hanem az idegen metropolisok külvárosi haszontalanságainak, értéketlen, trágár és izléstelen darabjainak protegalása ellen emelt szót az iróvilág tekintélyes gárdája. Örvendets jelenség, hogy a mit Palagyiéktól még idegenül fogadtak, azt ma már dobszóval is hangoztatják: napilapok vezércikkeiben és irodalmi társaság felolvasásain. Végre-valahára rájöttek arra, hogy a nemzeti irodalmat pártolni, irodalmi életsükség és védőgát emelni az idegen ügynökök úszkerészeinek befolyása ellen: nemzeti kötelesség.

A mit tapasztalunk a Nemzeti Színháznál, azt tapasztaljuk a vidéki színpadokon is. A leghaszontalanabb idegen fercmunkákkal van elárasztva a vidék, mint az egyiptomi sáskák, úgy felelgesítik el a színpadon a magyar nemzeti és a magyar irodalmi aspirációkat.

Ökömmel kell megemlitenünk, hogy a *sátoralja-ujhelyi színpadon* egy héten négy magyar darab került színre: *»Hada-duk utja», »Viola», »A peleskei notárius»* és *»II. Rákóczy Ferenc fogsága»*. Dícséretes buzgóság és a *kasszárva* való tekintettel merészség. Mert hiába — sajnosan kell elösmernünk, hogy a magyar közönség elveszítette minden érzékét a magyar nemzet tradíciói iránt. Négyezer egy héten magyar levegőt szívní a színpadról, magyar ruhában, magyar érzésben, magyar szokásban gyönyörködni, köztük két darabban még a magyar hazafiság tömjénfűstjét felszívní, ez sok egy-egy magyarnak. Sajnos, de így vagyunk vele. És mi eddig el sem képzeltük azt, hogy magyar vidéki színpadon egy héten négy magyar darab kerüljön színre. — Sőt dacára annak, hogy lelkünkön viseljük a magyar színeszet ügyét és tiszta szívből, minden igazságunkkal és szigorunkkal a magyar színművészet föllendülését óhajtuk, még sem mernők ajánlani a társulatoknak, hogy a Szigligeti vigjátékokból, Csiky színművekből, Czakó, Hugó Károly, Madách drámákból henteként négy-négy darabot vegyen műsorára: mert nem vannak nyugodtan lelkünkre a színházi pénztár ügyeit.

Am hogy ezt most nálunk szóvá tették, ezt csak örömmel üdvözölhetjük. — A sajtó és irodalmi világ fölluzdulása csak örvendets tünet. Ha ugyanezt a fölpezsdülést a színpadi vezetésnél is tapasztalni fogjuk, akkor mielőbb gyönyörködhetünk a magyar drámairodalom újabb reformkorszakának hajnalhasadásában. Nemzeti törekvések, nemzeti szokások, a magyar társadalom belső életének újabb ösmertetése, kutatása és megkedveltetése nevelhet majd a nemzeti színmű részére újabb irodalmi gárdát.

A mi városunkban a nemzeti irodalom pártolása szép, ha nem is hálás. Pillanatnyi értéke nincs ugyan a szebre, de nemzeti szempontokból becses dollog.

Az első két előadásról már írtunk: a *»Hada-duk utja»* rossz előadásban, a *»Viola»* jó előadásban került színre. A *»Peleskei notárius»*-ról sem írhatunk jót, nem nagy dícsérettel emlékezhetünk meg *»II. Rákóczy Ferenc»* előadásáról sem. A legnagyobb hiba ezen előadásokban — ami nagyon kitűnik — a hiányos és gyors készütség. Az egyes szereplők jobb erőik ugyan, de az összájtásban sok a hiba. Az utolsó estén különösen *Erdősi* (II. Rákóczy Ferenc), *Rápoly* (Zrínyi Ilona) és *Kálmán* Margit (Amalia) játéka említjük. — Erdősi teljesen el-

ejtette (Pater Knitelius) Juhászszal a III. felvonásban játszott párjelenetét. Rápoly játékából hiányzott a szív, a melegség. — Nem volt jól megfestve, nem tudt neki elhinni, hogy ez a szép fiatal asszony Rákóczy anyja. A tolettéjében nem volt magyar stíl. Kálmán (Amalia) limonádé szerepét nemesen és megleg érdekeltséggel játszotta meg. A IV. felvonás búcsújelenetében nyílt színen viharos tapost kapott. Korhú roccoco és fehér gyöngyös magyar ruhája fényes volt. — Dombay (Berecsényi) eredeti jó alakot mutatott be.

** **Bárdy jutalomjátéka.** A csütörtöki előadás meglétszött, hogy a társulat kitűnő rendezője tartja jutalomjátékát: az előadás folyása, az összájtás jóval felül állott az eddigiekénél. Mégis csak godot kell fordítani az előadásra és akkor rendén megy a darab. Színe került D'Emri és Cormon francia szerzőknek *»Egy katona története»* c. nagyhatalú színműve. Érdekes volt az előadás azért is, mert a kis Adrien szerepét Török Margitka, Török Antal építés leánykaja játszotta édesen és ügyesen. *Rápoly* Katinka, mint Madlen és mint Adrien igen jól játszott. A régi francia romantikusok módszerében, nagyobb és erőteljesebb színpadi hatással megírt szerepében igazán elemében volt, minden szavát, minden mozdulatát visszafojtott lélegzettel lestük, az izgalmasabb jelenetek folyton növekvő hatása alatt. Nagyan elősegítette sikerét a *Bárdy* átérzett, átértett és drámai erővel, a szenvedélyek korre kifejtésével megjátszott *Reno* János. — *Juhász* jó Sámorán volt. Szélnyi Emilia finom eleganciával adta a méltóságteljes és jó apátnót. A jutalmazott és kedvelt rendező sok tapost kapott, egy borítékban pénzajándékot is.

** **Színházi műsor.** Vasárnap; A Lezámolás. — Hétfőn: Az ingyenélők. — Kedden: Keresd a szíved. (Jókai drámája). — Szerdán: Aranykakas.

KÖZGAZDASÁG.

* **A vetések állása.** Október hó első felében hűvös, részben esős időjárás volt, helyenkint már havazott is a felvidéki és erdélyi részekben. A gazdasági munkálatokat az esőzés több helyütt hátráltatta, minck következtében a szántás és vetés még nincs befejezve, hasonlóképpen a gumós növények részeseződés és itt ott a kukoricatörés és szüretelés sem. A korai gabonavetés nagybárra jól kelt, s üde zöld színt; a repce is meglehetősen jól áll. Néhol ez utóbbi fereg eszi. A későn szedett gumós, és gyöknövények termése is nagyon különbözően sikerült. A burgonya romlásról most is panaszkodnak, bár több helyen meglehetősen jó volt a termés, egy minőségileg, mint mennyiségileg. A takarmányrépa termés eredménye többnyire megfelelt a várakozásnak, a cukorrépa kevésbé. Ez apróbb maradt a rendesnél, kvalitása azonban kielégítő. Egyes vidékeken azonban a cukorrépa is jól fizetett. A dohány jó minőségű, csakhogy a termés alig közepes. Káposzta nagy átlagban kielégítő, ugy mennyiségre, mint különösen minőségre. A szőlőtermést az utóbbi hideg időjárás is csökkentette. A szürettel, egyes hegyi vidékeket kivéve, nagybárra teljesen elkészültek. Az eredmény országos átlagban alig több a gyenge közepesnél. A minősége többé-kevésbé kielégítő, itt-ott igen jó. Szórványosan, a hol a peronospora okozott kárt, a must cukor- és szeszartalma gyöngye. A gyümölcsstermés gyengén sikerült. Takarmánynevelésben nincs hiány.

* **»Borászati Lapok» Zsebnaptára 1900.** évre, szerkeszti: dr. Drucker Jenő, a »Borászati Lapok» felelős szerkesztője. I. Évfolyam.

A magyar szőlőtermelő közönség mindeideig nélkülözött egy magyar borászati zsebnaptárt. Külföldi (német vagy francia) zsebnaptárt volt kénytelen beszerezni, ha a szőlőművelés és pincekezelés minden munkájánál tanácsadóval akart binni. Csakhogy a külföldi zsebnaptárak a hazai viszonyokat nem részesítik figyelembe, az abban nyújtott

utmutatások nálunk — igen gyakran haszonnal nem értékesíthetők. Azért a »Borászati Lapok» szerkesztősege, midőn egy magyar borászati zsebnaptár kiadására vállalkozott, a magyar szőlőgazdák egy régi kívánságának akart eleget tenni. A modern szőlőművelés és borkészítés hazai viszonyainak szigorú figyelembevételével, a zsebnaptár magában foglalja mindazon törvények és rendeletek ismertetését, melyek a szőlészetre vonatkoznak, ugyszintén azon intézmények és szervezeteiket is, melyek a szőlészeti és borászati terén felállítottak. A szőlő-évad és pincekezelés minden munkájánál hasznos tanácsokkal szolgál a zsebnaptár, mely a mellett jegyzéknappalóval ellátva, egyáltalán azon gazdasági események feljegyzésére is kellő rovatokkal bír, melyek egy év folyamán a szőlőben és pincében előforduló magokat. A zsebnaptár ára — elegáns vászonkötésben, tászkával és irónnal felszerelve — 1 ft 50 kr., díjmentes küldéssel 1 forint 60 kr. Kapható a »Borászati Lapok» kiadóhivatalában (Budapest, Üllő-ut 25. szám.)

Ipar és kereskedelem.

x **Csalás székely szőnyeggel.** Nálunk is gyakran láthatók azok a fekete arcú erdélyi emberek, a kik ríkozt szőnyegeiket azzal kínálják: »Vegyetek egy kevéske portékát a székely testvértől.» Természetesen mindenki ama jó hitben vásárol a furtós székely testvértől, hogy a mit kínál az valódi, igazi székely gyártmány is. Arra pedig senki sem gondol, hogy székely ember osztrák, cseh stb. országokban gyártott s imitált rossz portékát kínálgat. Mindenre rájött a budapesti kereskedelmi és iparkamara, a mely a nagyban üzött csalás ellen óvást emelt, átírván a főváros tanácsához, hogy neheztel meg a rossz külföldi portékákkal való kereskedést s utasítsa az elközlőságokat, hogy az elárulásra vonatkozó engedélyt csakis igazi székely szőnyegekkal kereskedő székely atyafiaknak adják ki. Erre a rendszabályra nálunk is nagy szükség van és ajánljuk ugy az iparhatóság, mint a rendőrség figyelmébe.

— **Külön szabadmáni pénztár.** A kereskedelmi miniszter a találmányi szabadmánokról szóló 1895. évi XXXVII. t.-cz. végrehajtása tárgyában 1896. évi január 28-án 573. elv. sz. a kiadott rendelet 27. §-a 3 pontjának 4-ik beszedét hatályon kívül helyezi és helyébe, tekintettel arra, hogy a kir. szabadmáni hivatalnál m. kir. szabadmáni állampénztárt állította fel, a következő intézkedés felvételét rendelte el:

»Mindezen díjak jövőben a m. kir. szabadmáni állampénztárnál közvetlenül befizetendők vagy posta útján oda utalandók», — mihez képest a szóbanlevő rendelet 28. §-ának utolsó mondatában előforduló ezen szó: *»Állampénztárak»* helyett természetesen ezen szó értendő *»állampénztár»*, mely jelzés alatt a fentiek szerint a m. kir. szabadmáni állampénztár értendő. Kassa, 1899 évi október hó 25. — *Dick* alelnök, *Deil* titkár.

Kiadja:

A SZERKESZTŐSÉG.

Arverési hirdetmény.

Alulírott **első s.-a-ujhelyi zálogkölcsön-üzlet** tudatja az érdekelteket, hogy mindazon zálogtárgyak, a melyek a lejáratú számitva egy hó leforgása alatt rendezve nem lettek, az 1881 évi XIV. t. cz. 15 és 16 §-ának megfelelőleg **folvó évi november hó 15-én délelőtt 9 óraker** a zálogkölcsön-üzlet helyiségébe hivatalos közeg jelenlétében megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

S.-a.-Ujhely, 1899, október 23.

Elő s.-a-ujhelyi zálogkölcsön-üzlet

Zsedényi Ottó olasz-liszcai szőlőszetében

nagyobb mennyiségű riparia portalis alanyon készült sima és gyökeres

furmint söld és fásoltványok

valamint gyökeres és sima riparia portalis

szőlővesszők eladók.

Vevők forduljanak a fenti szőlőkezelőséghez **Olasz-Lisakán.**

**Legnagyobb nyeremény
legszerencsésebb esetben**

1.000,000 korona

**Az összes 50,000 nyeremény
JEGYZÉKE.**

a legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Korona	
	1	2
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. **13.160,000** összegben

Rendelőlevel levágandó. Török A. és Társa uraknak Budapest.
Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.
Az összeget forint utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm. A nem tetsző törlendő.

A negyedik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre újból **50,000 nyeremény**

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint **az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.**

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes **óráisak.**

Összesen tizenhárom millió 160 ezer koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona

Szíves mielőbbi megrendelések-nél **eredeti sorsjegyeket** a tervszerű **eredeti árban** és pedig:

egy egész I. o. eredeti sorsjegyet 6.—
" fél " " " 3.—
" negyed " " " 1.50
" nyolczad " " " —75

küldünk szét **utánvétellel**, vagy a **pénz előleges beküldése ellenében.**

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzasi jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A húzások a m. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelölhetik.

Kérjük a **rendelvényeket** mielőbb legkésőbb

f. é. november hó 16. és 17-ig mely napon a húzás van, hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárúsitái

Budapest, Váci-körút 4 A.

Sok és nagy nyereményt fizetünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt **több mint két millió koronát.**

Á szerencsének ajtót kell nyitni!!!!

1.000,000 (millió)

nyerhető az

osztálysorsjegyen

Húzás már f. é. november hó 16--17-én

Á r a k:

egy egész I. o. eredeti sorsjegy **6** frt — kr.
" fél " " " **3** frt — kr.
" negyed " " " **1** frt **50** kr.
" nyolczad " " " — frt **75** kr.

Elárúsitó:

Söv Mihály S.-a. Újhelyben,

hol már **60,000** és számos melléknyeremény találatot.

Kaphatók azonkívül **2 forintos** államsorsjegyek, húzása december 30-án, továbbá **50 Krajezáros** jótékonycélu sorsjegyek első húzása január 4-én.

Postai megbízások pontosan eszközöltetnek.

Két Lefkovits-féle biliárd.

Új kávéház megnyitás!

Ezennel van szerencsém úgy a helyi, valamint a vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy itt helyben a Széchenyi-téren (Haas Fülöp-féle házban) egy a mai kor igényének teljesen megfelelő és minden komforttal ellátott fényes I. rangú kávéházat rendeztem be, melyet

„Klub kávéház“

czimen **flyó év november hó 2-án Dandás és Lukács zenekara közreműködésével ünnepélyesen megnyitom.**

Nem kimélve sem költséget, sem fáradságot, hanem odahatottam, hogy üzletem a n. é. közönségnek kifogástalan, kényelmes szórakoztató helyül szolgáljon, melyre garantiát nyújtanak az e téren úgy a bel- mint a külföldön szerzett tapasztalataim.

És a midőn minden törekvésem odairányuland, hogy a legjobb meleg és hideg italokkal, valamint az összes bel- és külföldi lapokkal igen t. vendégeimet pontos és szolid kiszolgáltatásban részesítem, ajánlom magamat és üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába. Kiváló tisztelettel

Roth Géza

kávés.

Hideg buffett.

Ha szép kenyeret akar ön, kérjen

40—50 deka buzaliszthez 5 krajezórért 2 dekagramm

„Stella“ sütőport

mely jobb minden bécsi gyártmánynál.

Kapható Sátoralja-Ujhelyben: Bilanovits István, Szentgyörgyi Vilmos Malártsik György, Klein Albert, Klein Géza, Behyna Testv., Hazai Adolf, Klein Henrik, Fischer Hani, Glüch Samu, Grünbaum Márkusz Lichteinstein Adolf és Szikszay Róza kereskedésében. 71

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és halálhagy, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható övszer. Férfiak és nők részére. Ára tucatanként **eredeti párisi minőségben** frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, és frt 8.—
Bouté americ. tucatja frt 3.—, 4.— és frt 5.—
Női övszerek: **Haase** tanár-féle frt 2.—, **Mensinga** tanár-féle százaszor is használható. darabonként frt 2.—, 3.—
Hölgy szivacsok, valódi párisi, tucatanként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—
Dianna ö. havi kötő nőeknek, legjobb a világon. **Árja** frt 2.50
Kimerítő árjegyzék **zárt borítékban ingyen és bérmentve.**
Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utónevét melletti vagy a pénz ölfelleges beküldése után

J. R E I F,
Bécs, Branstäde 3.
1891-ben alapított hírneves bégini specialista cég.
ki e hirdetésre hivatkozik!

20% engedmény!